

benhavn vil kunne danne sig en Forestilling om, hvilke pecuniaire Offre dens Gjennemførelse vil kræve udenfor Kjøbenhavn, saa at man altsaa ad denne Vej vil blive forsynet med det statistiske Materiale, som man jo nu savner. Det er en Selvfølge, at Institutionens Gjennemførelse foreløbig i Kjøbenhavn ganske vist ogsaa vil have den Fordeel, at man der ved vil blive beriget med en Mængde Erfaringer, og at Institutionen, ved med disse at gaae ud i det øvrige Land, der vil fremtræde i en ganske anden fortrinlig Stikelse, end det ellers vilde stee; jeg troer virkelig ikke, at der kan gjøres nogen begrundet Indvending herimod. Naar man har sagt, at man ikke burde forholde det øvrige Land det Gode, som man vilde indbrømme Kjøbenhavn, idet man betragtede denne Retsforfatning som en væsentlig Forbedring, hvorved Retsfærdigheden paa en bedre Maade vilde stee Fyldest, saa maa jeg dertil bemærke, at der her ikke er Tale om at give Kjøbenhavn et Gode og forholde det øvrige Land samme Gode, thi hvis det ikke ordnes saaledes, som Udvalget har indstillet i de foregaaende Aar, at Omkostningerne skulle afholdes af Statskassen, men at de derimod som hidtil skulle falde Kommunen til Byrde, saa bliver det tværtimod et Offer, der her ved vil komme til at hvile paa Kjøbenhavn. Der er altsaa ikke Tale om at forholde Landet Noget; man vil jo blot foreløbig forstaae Landet for en Byrde, der vilde være for stor, og derimod lade Institutionen senere i en fortrinligere Stikelse komme det tilgode.

Naar man fremdeles har sagt, at det vilde være en Urimelighed, om der saaledes var en forskjellig Lovgivning om Retspleien i og udenfor Kjøbenhavn, saa er dette vist aldeles urigtigt. Vi have utallige Exempler paa, at Reformer i Retspleien navnlig først ere begyndte i Kjøbenhavn, ja endog i meget lang Tid have bestaaet der, inden de kom udenfor, og at man der har Institutioner, som man ikke har tilsvarende til udenfor Kjøbenhavn. Det er saaledes Tilfældet, at vi i Kjøbenhavn kun have 2 Instantser, medens der udenfor det findes 3; vi have collegiale Underretter i Kjøbenhavn, medens vi ikke have saadanne udenfor, ja vi have endogsaa her en ny Ret, ordnet efter

Offentligheds- og Mundtlighedsprincipet, i Sø- og Handelsretten, hvortil man aldeles ikke har noget Tilsvarende i det øvrige Land. Altsaa den Tanke, at denne Fremgangsmaade vilde være urimelig, kan ikke med Rette gjøres gjældende. Naar man endelig for det Tredie har villet sige, at det medfører praktiske Vanskeligheder at have en Rettergangsmaade i Kjøbenhavn og en anden udenfor, da er det vel saa, at dette kan have nogen Betydning, men jeg troer, at man meget overburderer de praktiske Vanskeligheder, som Sagen kan have. Jeg kunde derfor være temmelig tilbøielig til, hvis der skulde vise sig nogen stærk Stemning imod at lade Sagen gaae videre, imod at tage Sagen for i dens Almindelighed, navnlig hvis den Tvivl, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Liebe) yttrede, skulde finde en stærk Gjensklang her i Salen, da at tilraade Sagens sande Venner at begrænse sig; men er der ikke en saadan Tvivl tilstede, er der virkelig i Thinget en raaf og bestemt Villie til at bringe Sagen videre og gennemføre den snarest muligt for det hele Land, skal jeg sikkert gaae med; hvis der derimod skulde yttre sig nogen almindelig stærk Frygt for at gennemføre Sagen nu, en Frygt for at bringe store finansielle Offre uden at opnaae noget sikkert Gode, en Frygt, som Mange have, saa — siger jeg — er det i Sagens Interessese, at vi begrænse os til at indføre den alene for Kjøbenhavn og gamle Kjøbenhavns Amt, og hvis Noget dertil vilde sige, at det dog kun vilde blive meget lidet, der da skete, at Sagen paa denne Maade kun vilde komme meget lidet frem, saa vilde jeg dertil svare, at dette ikke er Tilfældet. Tage vi for det Første Sagen reent numerisk, saa maae vi erindre, at de Sager, der falde paa Kjøbenhavn og gamle Kjøbenhavns Amt, i Virkeligheden kunne ansættes til mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{5}$ af de criminelle Sager over hele Landet, men det er ikke paa det Numeriske, at jeg ubelukkende lægger Vægten; jeg lægger mere og fortrinnsvis Vægten paa den moralske Indflydelse, det vil have, at Institutionen var traadt ilive i Kjøbenhavn; det vilde staae som et skarpt og bestemt Fingerpeg mod det, der skal komme, det vilde være et moralsk Tryk for enhver fremti-